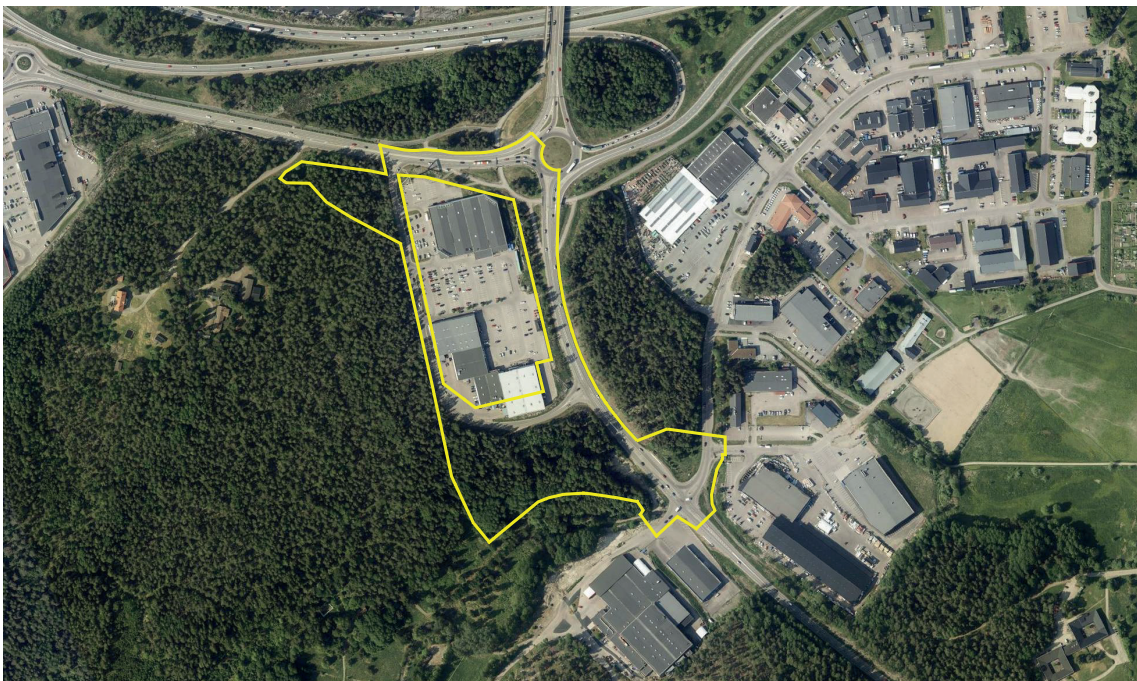

KARLSTADS KOMMUN

DETALJPLAN FÖR CIRKULATIONSPLATS VID GRÄSDALEN

inom Gräsdalen
Karlstads kommun, Värmlands län

PLANBESKRIVNING

Upprättad 2020-06-11
Reviderad: 2021-10-29
Antagen: 2021-11-17
Laga kraft: 2021-12-15

1780K-36-P2021/21

Standardförfarande (PBL 2010:900)
Stadsbyggnadsförvaltningen
Dnr SBN 2019-179

PLANPROCESS OCH FÖRFARANDE

Denna plan handläggs med standardförfarande enligt PBL 2014:900, kapitel 5.

Planprocessen består av flera olika skeden, i denna planprocess ingår följande skeden:

Samråd: Under samrådsskedet ges möjlighet till insyn och påverkan av förslaget. Samrådet syftar till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt.

Detaljplaneförslaget för Bergvik 1:37 m fl var föremål för samråd mellan den 15 oktober och den 14 december 2018. Detaljplaneförslaget har efter samrådet delats i två delar där huvuddelen även fortsatt benämns Detaljplan för Bergvik 1:37 m fl medan denna del som främst berör åtgärder i vägnätet fortsättningsvis benämns Detaljplan för cirkulationsplats vid Gräsdalen. Inkomna samrådsyttranden för planerna redovisas i en gemensam samrådsredogörelse.

Granskning: Under granskningstiden ges ytterligare en möjlighet att påverka planförslaget som finns tillgängligt på kommunens hemsida, i Karlstadsrummet på biblioteket och i Samhällsbyggnadshuset. Granskningstiden är minst två veckor. Denna detaljplan var utställd för granskning 22 juni - 31 augusti 2020. Inkomna synpunkter finns sammanställda i det till planhandlingen tillhörande granskningsutlåtandet.

Antagande: Beslutet att anta detaljplanen togs i stadsbyggnadsförvaltningen den 17 november 2021.

Överklagande: Antagandebeslutet kan överklagas av den som senast i granskningsskedet har lämnat skriftliga synpunkter och inte fått dem tillgodosedda samt bedöms vara berörd av förslaget. Antagandebeslutet överklagades ej.

Laga kraft: Detaljplanen vann laga kraft den 15 december 2021.

Handläggare:

Anna Pettersson, stadsbyggnadsarkitekt, Plan- och byggavdelningen, Stadsbyggnadsförvaltningen

Arbetsgrupp

Karl Borgstrand, trafikingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen

Per Eriksson, VA-ingenjör, Teknik- och fastighetsförvaltningen

Ingegerd Karlsson, mark -och exploateringsingenjör, Teknik- och fastighetsförvaltningen

Jonas Zetterberg, planchef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Jenny Karlsson, projektledare, Teknik- och fastighetsförvaltningen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning

Bakgrund	4
Planens syfte och huvuddrag	5
Planhandlingar	5
Utredningar	5
Plandata	6

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan	6
Övriga program och policys	6
Gällande detaljplan	7
Beslut om planläggning	8
Undersökning om betydande miljöpåverkan	8

Avvägningar enligt miljöbalken m.fl.

Förutsättningar och planförslag

Markanvändning	9
Bebyggelse	10
Markens utformning	11
Kultuhistoriska värden	11
Natur	11
Offentlig och kommersiell service	12
Gator och trafik	12
Geotekniska förhållanden	16
Teknisk försörjning	16
Störningar, hälsa och säkerhet	17

Genomförande

Organisatoriska frågor	19
Fastighetsrättsliga åtgärder	19
Ekonomiska frågor	20
Tekniska åtgärder	20

Konsekvenser av planförslaget

Miljökonsekvenser	22
Sociala konsekvenser	23
Ekonomiska konsekvenser	23

PLANBESKRIVNING

En planbeskrivning är en beskrivning av hur detaljplanen ska förstås och genomföras. Planbeskrivningen är en obligatorisk handling och ska finnas tillsammans med plankartan med tillhörande bestämmelser. Planbeskrivningen innehåller en redovisning av:

- planeringsförutsättningarna
- planens syfte
- hur planen är avsedd att genomföras
- de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen och planens konsekvenser
- om planen avviker från översiktsplanen, på vilket sätt den i så fall gör det och skälen för avvikelserna.

Inledning

Bakgrund

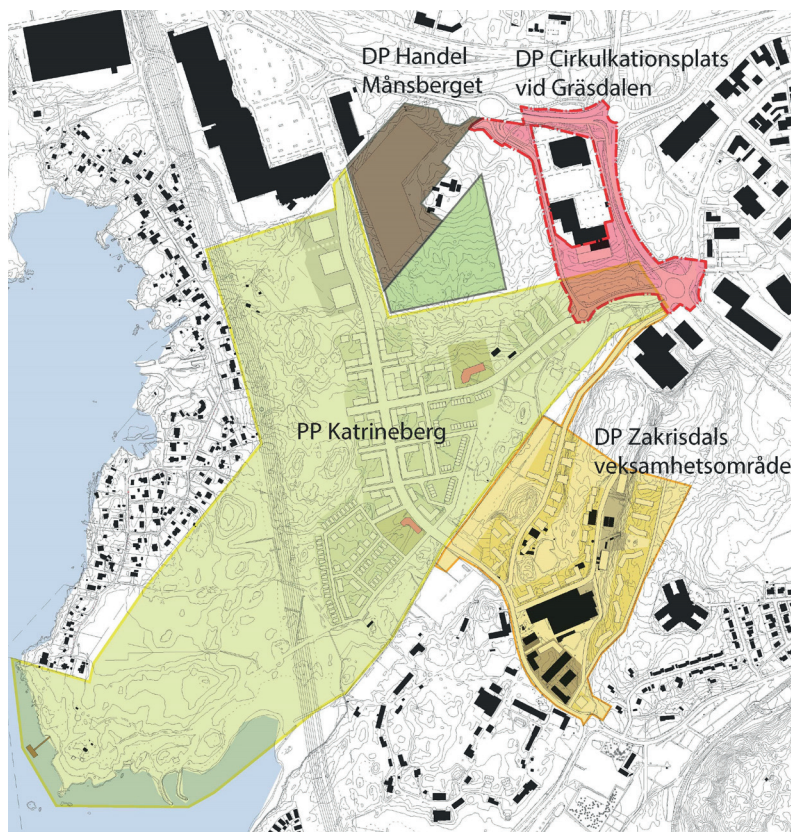
Planerad stadsutveckling inom Katrineberg, Zakrisdals verksamhetsområde och Jakobsberg (inklusive utbyggnad av Södra förbindelsen) samt planerad handelsutbyggnad på Månsberget (Bergvik 1:37) innebär tillsammans en ökad belastning på det omgivande vägnätet och i synnerhet kring Hultsbergsmotet.

För att föreslagen stadsutveckling inte ska få en negativ påverkan på trafiknätet föreslås kapacitetshöjande åtgärder i Hultsbergsmotet (Bergviksrondellen). Även två nya cirkulationsplatser föreslås på Ullebergsleden respektive Bergviksvägen.

Illustrationen nedan visar en samlad bild över pågående planer i närområdet.

Föreslagna trafikåtgärder har tidigare inrymts i detaljplaneförslaget för Bergvik 1:37. Efter plansamrådet har detaljplanen delats i två delar där trafikåtgärder hanteras i denna detaljplan och handelsutbyggnaden i Detaljplan för Bergvik 1:37. Detta då flera olika projekt är beroende av de föreslagna trafikåtgärderna.

Delar av planområdet har även ingått i detaljplaneförslaget för Katrineberg, vilket stadsbyggnadsnämnden beslutade att anta 2015, men som upphävdes av länsstyrelsen, då andra delar av planen ansågs ha en för stor negativ påverkan på naturvärden inom strandskyddat område.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för kapacitetsförstärkningar och nya trafiklösningar på Ullebergsleden och Bergviksvägen.

På Ullebergsleden föreslås korsningarna med Gräsdalsgatan och Zakrisdalsvägen utformas som en cirkulationsplats där även en ny gata mot stadsutvecklingsområdet Katrineberg ansluts. Cirkulationsplatsen är nödvändig för att åstadkomma en trafiksäker angöring till stadsutvecklingsområdena Katrineberg och Zakrisdal. Trafiklösningen innebär att befintlig infart för handelsverksamheterna inom fastigheterna Riksdalern 1 och 3 ersätts med en ny infart via den planerade nya cirkulationsplatsen.

I Bergviksrondellen föreslås kapacitetsförstärkningar som bedöms nödvändiga för att genomföra stadsutvecklingsprojekten Katrineberg, Östra Zakrisdal och Jakobsberg, inklusive Kartbergsbron.

Planen möjliggör även för en ny, gemensam infart till fastigheterna Bergvik 1:37, Bergvik 1:36 och kvarteret Riksdalern från Bergviksvägen. Infarten avses utformas som en cirkulationsplats och ersätter två befintliga infarter från Bergviksvägen.

Planen möjliggör också för ytterligare ett körfält på Ullebergsleden mellan Bergviksrondellen och planerad ny cirkulation samt nya trafiksäkra gång- och cykelvägar och en trafikseparerad passage under Ullebergsleden.

Detaljplanen medger en mindre byggrätt inom Riksdalern 3 i syfte att möjliggöra en mindre handelsutbyggnad anpassad efter den nya infarten i söder.

Planhandlingar

Planen omfattar följande handlingar:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

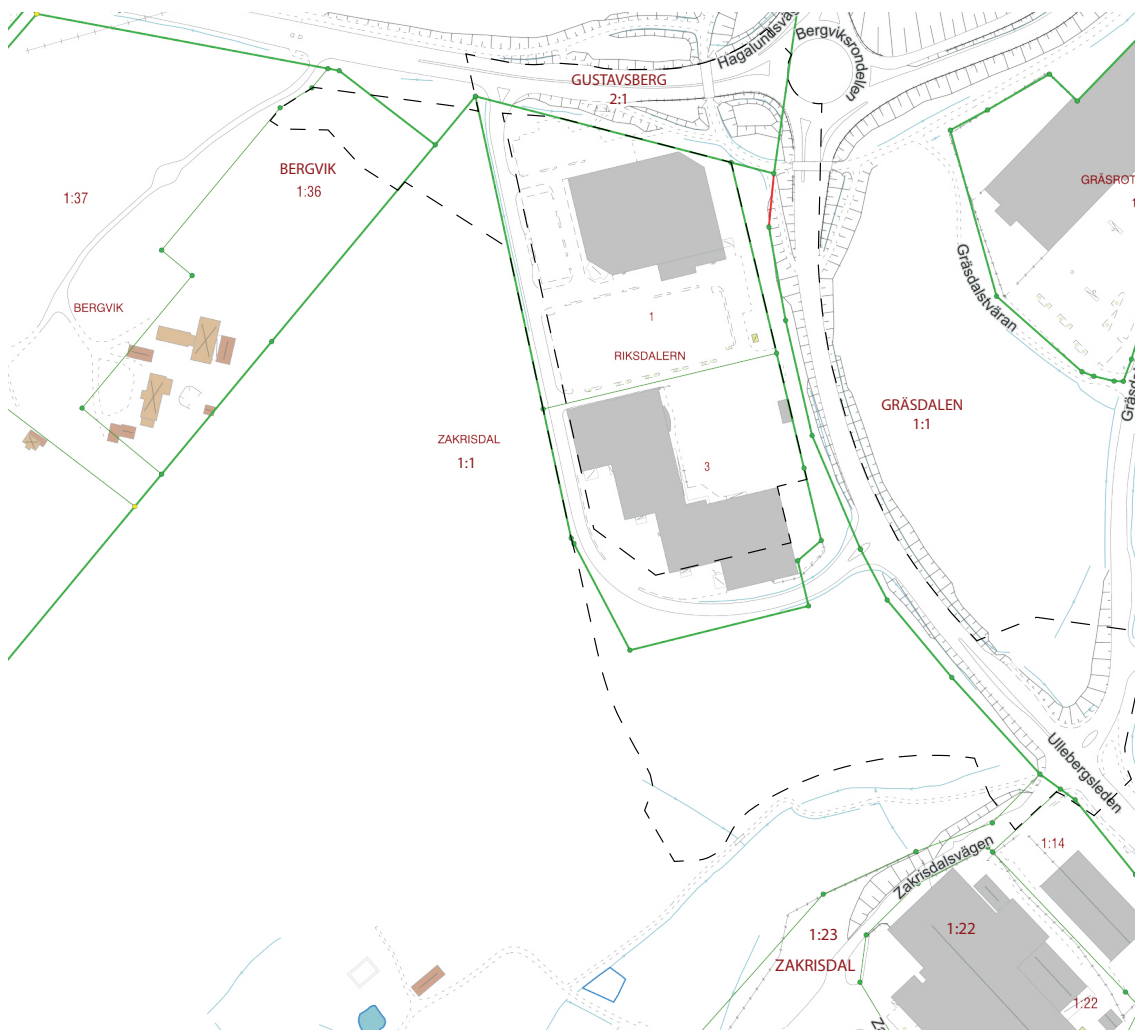
Utredningar

- PM Trafikanalys - ny handelsetablering mellan Berviks köpcentrum och kvarteret Riksdalern - Karlstad, Sebastian Hasselblom, WSP, 2019-11-07
- Rapport från naturvärdesinventering och artinventering vid Bergvik i Karlstads kommun, Skogsstyrelsen, 2017-02-20
- Rapport från inventering av naturområden vid Bergvik och Grundviken i Karlstads kommun, Skogsstyrelsen, 2012-10-15
- Rapport från en fördjupad naturinventering vid Grundviken/Bergvik i Karlstads kommun, Skogsstyrelsen, 2013-11-05
- Ekologiska spridningssamband i Karlstads tätort, Ekologigruppen, 2016-07-01
- Analys av ekologiska samband för bland- och lövskog kring Karlstads tätort, Ekologigruppen, 2019-11-05
- Fladdermusutredning gällande påverkan av exploatering utmed västra Karlstads vänerkust, Sweco Sverige AB, 2021-09-01

Plandata

Planområdet är beläget i Karlstads västra del, mellan Bergviks handelsområde och Gräsdalens industriområde. Planen innefattar Ullebergsleden från korsningen med Gräsdalsgatan/Zakrisdalsvägen i söder till Bergviksrondellen i norr. Planen innefattar även en kortare sträcka av Bergviksvägens östra del. Vägarna ingår huvudsakligen i fastigheterna Gräsdalen 1:1 och Gustavsberg 2:1 som är i kommunal ägo. Även delar av den kommunalägda fastigheten Zakrisdal 1:1 planläggs för vägändamål.X

Detaljplanen innefattar även del av fastigheterna Riksdalern 1, Riksdalern 3, Zakrisdal 1:14, Zakrisdal 1:23 och Bergvik 1:36. Samtliga i privat ägo.

Gällande fastighetsgränser i grönt. Planområdesgräns i svart streckad linje.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Detaljplanen överensstämmer med Översiktsplan 2012.

Övriga program och policys

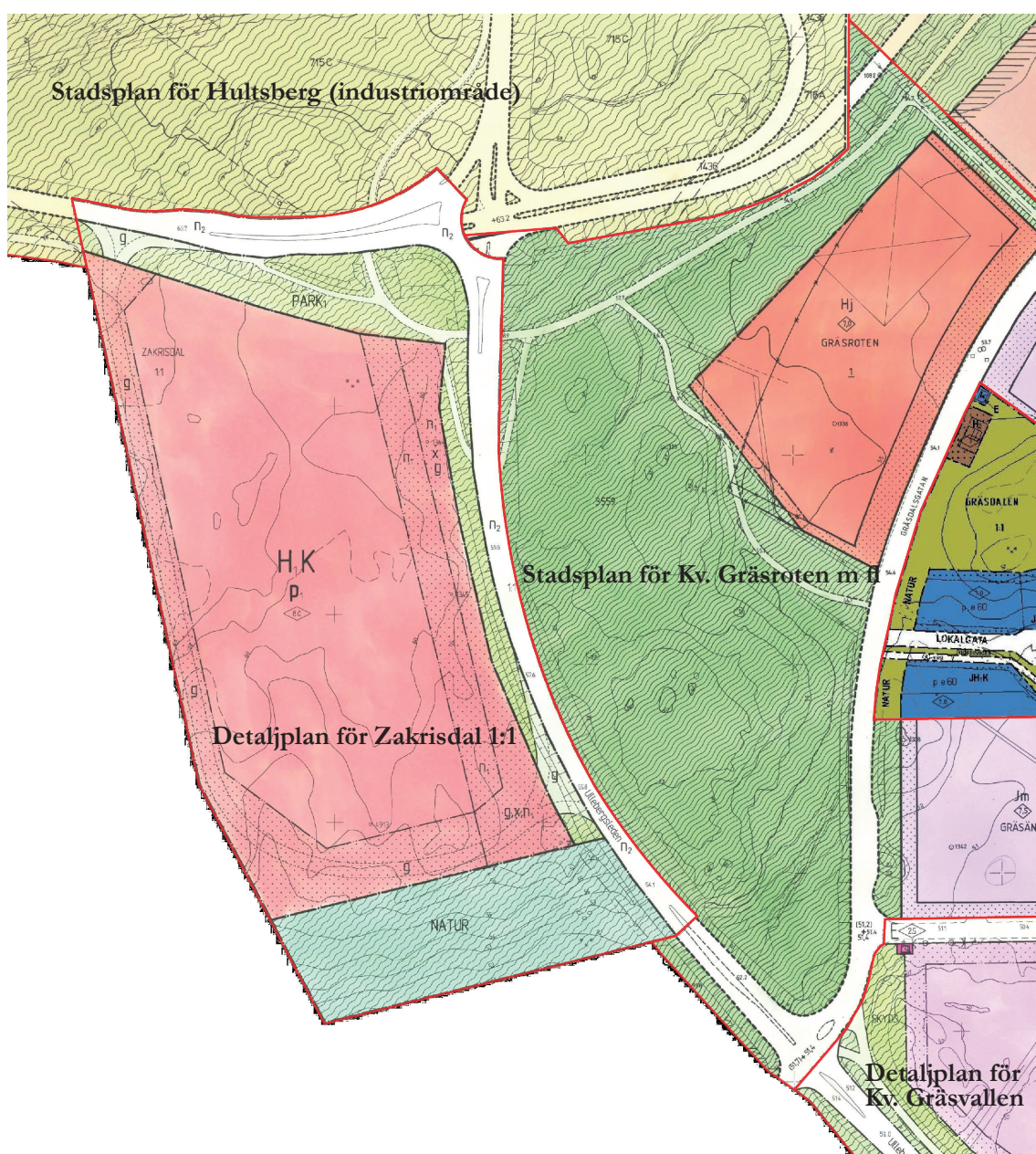
Detaljplanen överensstämmer med Trafikplan Karlstad (2014). Föreslagen trafiklösning håller kapacitetsmässigt en god nivå vilket stämmer överens med föreslagna åtgärder i trafikplanen, såsom en ny bro i Ullebergsledens förlängning över västra älvgrenen till Jakobsberg.

Gällande detaljplan

Inom planområdet finns tre gällande detaljplaner:

- Detaljplan för Zakrisdal 1:1 (1780K-39-P99-16) från 1999 omfattar handelsområdet inom kvarteret Riksdalern, naturmark söder om kvarteret och del av Ullebergsleden.
- Stadsplan för Kv. Gräsroten m fl (1780K-38-1987) från 1987 innefattar del av Ullebergsleden och krigliggande grönområde.
- Detaljplan för Kv. Gräsvallen (1780K-36-P99-06) från 1998 innefattar även den del av Ullebergsleden med omgivande grönområde.

Övrig mark är ej planlagd.

Planmosaik över gällande detaljplaner

Beslut om planläggning

Stadsbyggnadsförvaltningen fick i uppdrag av stadsbyggnadsnämnden 2015-12-16 (§ 25) samt 2016-06-22 (§ 28) att upprätta förslag till detaljplan för Bergvik 1:37 m.fl. samt Köpet 2 och 3 där även trafiklösningar i omgivande vägnät ingick.

Efter samrådsskedet har detaljplanen delats i två delar. Denna del benämns från granskningsskedet Detaljplan för cirkulationsplats vid Gräsdalen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

För detaljplanen för Bergvik 1:37 m.fl. har en behovsbedömning gjorts och samråds med Länsstyrelsen 2016-11-09, enligt Miljöbalken (6 kap). Kommunens bedömning var att genomförandet av denna detaljplan riskerar innebära betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delade kommunens uppfattning och en miljöbedömning har valts att göras för detaljplanen.

Följande aspekter har bedömts vara relevanta att behandla i en miljökonsekvensbeskrivning: Planområdet tas i anspråk för köpcentrum vilket enligt PBL 4 kap. 34 § alltid innebär risk för betydande miljöpåverkan varför en MKB ska göras. MKB:n bör utreda påverkan på trafikstruktur, påverkan på E18, påverkan på vatten samt påverkan på naturvärden där påverkan på nyckelbiotoper och skyddsvärda arter ska beskrivas.

Ingen av dessa aspekter bedöms beröra denna del av planområdet som nu utgör Detaljplan för cirkulationsplats vid Gräsdalen. För denna detaljplan upprättas därför ingen MKB och detaljplanen handläggs med normalt förfarande.

Avvägningar enligt Miljöbalken m.fl.

Inom den fysiska planeringen finns hänsyn och avvägningar som behöver göras rörande annan lagstiftning i allmänhet och miljöbalken i synnerhet. Följande lagrum behöver särskilt beaktas:

2 kap. MB – Allmänna hänsynsregler

Den föreslagna trafiklösningen kan förväntas leda till ökad trafik i området. Den ökade trafiken kan innebära påverkan på luftkvaliteten och ökat trafikbuller. Trafiken bedöms dock inte innebära olägenheter för människors hälsa då bostäder och annan känslig markanvändning är lokaliserad på ett tillräckligt stort avstånd från leden. Planen bedöms uppfylla kraven på hänsyn.

3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen.

Föreslagen markanvändning är förenlig med översiktsplanen och den fördjupade översiktsplanen och inga riksintressen bedöms påverkas betydande negativt. Förslaget innebär förbättringar av befintliga vägar. Ytmässigt effektiva åtgärder har valts för att åstadkomma den önskvärda kapacitetsförbättringen. Planen bedöms därför uppfylla bestämmelserna om god hushållning med mark och vattenområden.

4 kap. MB – Särskilda bestämmelser för vissa områden.

Planområdet ingår i riksintresset Vänern med öar och strandområden (MB 4 kap 2§) med syftet att värna områden som, tack vare dess vattennära läge och sina samlade natur- och kulturvärden, är av särskilt värde för turism och friluftsliv för den breda allmänheten. Området bedöms ha en svag koppling till riksintresset. Riksintresset utgör ej heller hinder för utvecklingen av befintliga tätorter enligt MB 4 kap 1§.

5 kap. MB – Miljökvalitetsnormer.

Miljökvalitetsnormerna syftar till att skydda människors miljö och hälsa. Idag finns det särskilda normer för:

- olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675)

Planen bedöms indirekt kunna ha en viss påverkan gällande luftkvalitet och trafikbuller då en kapacitetsökning på den aktuella vägen troligtvis genererar högre trafikflöden. Trafiken bedöms inte innebära olägenheter för människors hälsa då bostäder och annan känslig markanvändning där människor vistas utomhus stadigvarande är lokaliserad på ett tillräckligt stort avstånd från leden. Bilarnas drivmedel är också betydande för påverkandegraden.

Planen kommer innebära utfyllnads- och/eller schaktarbeten under byggskedet. Inom sekundär skyddszon för Kattfjordens vattentäkt är det förbjudet att använda förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus vid markutfyllnad/återfyllnad. Förutsatt att vattentäktens föreskrifter följs bör planen inte kunna innebära en negativ påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten under byggskedet.

Detaljplanen innebär en marginell utökning av hårdgjorda ytor inom allmän platsmark. Inom kvarteretsmark ställer kommunen krav på att dagvatten fördröjs inom egen fastighet om marken hårdgörs. Dagvattenflödet bedöms förbli detsamma efter planens genomförande. Trafikökningen kan komma att innebära en ökad mängd föroreningar i dagvattnet. Primär recipient för planområdet är Kattfjorden i Vänern. Kattfjorden är skyddad som ett vattenskyddsområde för dricksvattenförsörjning. I Randviken ca 7 km väster om Bergvik sker uttag av råvatten för produktion av dricksvatten till Karlstad och Hammarö med närområden. Kattfjorden har klassats till måttlig ekologisk status. Klassningen baseras på problem med bottenfauna och avvikelser i vattenståndets förändringstakt. Kattfjorden uppnår ej god kemisk status på grund av att gränsvärdet för kvicksilver (Hg) och bromerade flamskyddsmedel (PBDE) överskreds vid analyser av bland annat abborre, lax och öring i Vänern.

Mot denna bakgrund är det viktigt att rening av dagvatten från körytor kan åstadkommas. I anslutning till körbanan har generösa ytor avsatts för vägområde i detaljplanen för att kunna åstadkomma diken och översilningsytor för att fördröja och rena dagvatten. Detaljplanen bedöms därmed inte kunna innebära att nuvarande ekologiska eller kemiska status försämras och ej heller äventyra uppfyllandet av miljökvalitetsnormen.

7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 m m.

Det inget finns skydd enligt 7 kap MB inom eller i närheten av planområdet.

Förutsättningar och planförslag

Markanvändning

Marken inom planområdet används till stor del som väg eller vägområde.

Marken söder om kvarteret Riksdalern är skogsbeväxt och icke planlagd.

Den del av fastigheten Riksdalern 3 som ingår i planområdet används idag främst för infartsväg för handelsverksamheterna inom kvarteret och för lastning.

En mindre del av fastigheten Zakrisdal 1:14 ingår i planområdet och används som parkering för verksamheten.

Den del av fastigheten Bergvik 1:36 som ingår i planområdet består av skog och är inte planlagd.

Planförslag

Vägområdet för Ullebergsleden, Bergviksrondellen och Bergviksvägen avses användas på motsvarande sätt som idag, men med nya korsningsutformningar och ny utbredning av vägen.

Detaljplanen föreslår möjliggöra en ny cirkulationsplats (**VÄG**) på Ullebergsleden som ersätter befintliga infarter till Gräsdalsgatan och Zakrisdalsvägen samt infarten till kvarteret Riksdalern. Den nya infarten (**GATA**) till kvarteret Riksdalern föreslås även utgöra huvudinfart för planerad ny bostadsbebyggelse inom området Katrineberg (även benämnt Grundviken). En mindre del av parkeringsytan inom Zakrisdal 1:14 föreslås tas i anspråk för vägändamål för att rymma föreslagen cirkulationsplats.

Planen innebär möjlighet till viss breddning av Ullebergsleden och ställer krav på anläggande av gång- och cykelbanor (**cykel**) i anslutning till leden. Kommunal mark som tidigare varit planlagd som kvartersmark med belastningen att marken ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik föreslås istället vara allmän platsmark med ändamålet väg där gång- och cykelbana ska finnas.

Kring Bergviksrondellen möjliggör planen för kapacitetsförstärkningar, förslagsvis i form av ett högersvängfält från Bergviksvägen söderut mot Ullebergsleden.

Strax söder om Bergviksvägen planläggs nuvarande naturmark (ej planlagd) som vägområde (**VÄG**) i syfte att möjliggöra en gemensam infart till förslagen handelsetablering inom Bergvik 1:37, Bergvik 1:36 och handelskvarteret Riksdalern. Infarten föreslås utformas som en cirkulationsplats.

Kvartersmarken för fastigheten Riksdalern 3 föreslås utökas något söderut för att möjliggöra anpassning av verksamheten till den nya infarten söder ifrån. Den gällande detaljplanen för handelsfastigheterna inom kvarteret Riksdalern medger en viss flexibilitet gällande kvartersmarken användningen. Detta föreslås gälla även den utökade byggrätten. Utöver detaljhandel kan marken därmed även användas för kontor (**HK**). Befintlig angöringsväg inom kvartersmark bekräftas i planen och kompletteras med bestämmelse om att marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Mellan kvartersmarken och den nya infartsgatan föreslås en markremsa med natur (**NATUR**) sparas, i syfte att infartsgatan till de planerade bostadsområdena ska upplevas grön samt för att möjliggöra fortsatt spridning av arter i detta stråket.

Bebyggelse

Planområdet innefattar en mindre del av handelsbyggnaden inom fastigheten Riksdalern 3. I byggnadens sydvästra del ligger butikernas lastintag. Detta utgör byggnadens baksida och byggnaden har en sluten utformning utan fönster och entréer mot söder. Även fasaden mot Ullebergsleden (mot öster) är sluten men fungerar delvis som skyltläge och fasaden nyttjas för större butiksskyltar. Huvudentréer är vända mot parkeringen i nordost. Handelsbyggnaden är totalt ca 6500 m².

Planförslag

Planen avser bekräfta de ca 300 m² av byggnaden som ligger inom prickmark (marken får inte bebyggas) i gällande plan. Därutöver föreslås byggrätten utökas ca 2700 m². Detta i syfte att möjliggöra för ombyggnad där byggnaden är bättre anpassad till den nya infartsgatan. Utbyggnaden ska placeras parallellt med linjen för förgårdsmarken (**p_f**). Byggrätten förses med en bestämmelse om högsta tillåten totalhöjd på 68 meter ovan nollplanet. Marknivån ligger ungefär på nivån +57 (RH2000) vilket innebär en byggnad som är upp till ca 11 meter hög.

Utbyggnaden förutsätter att befintlig VSD-ledning inom kvartersmark flyttas.

Mot öster medges komplementbyggnader med en högsta byggnadshöjd om 3,5 meter (**korsmark**). Detta möjliggör för skärmtak, varugårdar och liknande enklare tillbyggnader.

Markens utformning

Kvartersmark

Söder om föreslagna utökade byggrätten föreslås kvartersmarken utökas ca 17 meter. Marken får inte bebyggas utan avser möjliggöra en körbar yta runt byggnaden för lasttrafik, räddingstjänst, servicefordon mm.

Allmän plats

Vid ombyggnation av Ullebergsleden och anläggande av nya gång- och cykelbanor kommer även kringliggande marks utformning påverkas. Kring Ullebergsleden avses naturliga, gräsbevuxna slänter efterstävas. För infartsgatan mot stadsutvecklingsområdet Katrineberg/Grundviken bör det förutsättas att gatans förlängning västut kommer att kantas av flerbostadsbebyggelse. Gatan bör därför ha en mer stadsmässig gestaltning med trottoar och cykelbana i direkt anslutning till körbanan.

Kulturhistoriska värden

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar eller andra kulturhistoriska värden.

Natur

Planen innebär att naturmark tas i anspråk för vägutbyggnad och utökad handel. Området har inventerats under 2012 och 2013 i samband med tidigare planarbete för Detaljplan för Katrineberg och i under 2017 samband med detaljplanarbetet för Bergvik 1:37.

Det område som planläggs som natur är ett lövträdsdominerat område på fd kulturmark (åker). med stort inslag av asp och björk i ålder mellan 30-60 år och med ett delvis stort inslag av rönn, säl och al. Död ved förekommer i måttlig omfattning. Här har även myskböck (LC) hittats. (Skogsstyrelsen 2012 och 2013).

Naturområdet utgör spridningsvägar i landskapet för flera ekologiska nätverk såsom t.ex. vildbin, barrskogsmesar, groddjur, reliktböck, entita.

Den norra delen av naturområdet planläggs ett ca 17 meter brett stråk för handel/kontor. I denna delen utgörs marken av barrblandskog, dominerad av gran, med inslag av äldre grova lövträd, främst björk men även en del asp. I området står även en del äldre tall. Mängden död ved är relativt liten. Området har bedömts som objekt med naturvärden. (Skogsstyrelsen inventering 2012)

Signalarten gammalgranslav har hittats samt garnlav (rödlistad som NT) och gytttrad taggsvamp (LC), men ovanlig i vårt område och bedöms av Skogsstyrelsen som regionalt hotad. Den är hittad på asplåga som skulle kunna flyttas till området strax söder som blir kvar som natur, förutsatt att den vid planens genomförande fortfarande är i ”flyttbart skick”.

I naturinventeringen 2017 pekades revir för kungsfågel ut strax söder om Bergviksvägen, i höjd med planerad ny infart till Riksdalern 1. Enligt artskyddsförordningen är alla vilda fåglar fridlysta, men enligt naturvårdsverkets vägledning prioriteras de arter som är rödlistade, listade i fågeldirrektivet bilaga 1 eller har en minskande trend. Kungsfågel förekommer allmänt i hela landet norrut till Norrbotten och Torne lappmark. Arten har minskat kontinuerligt i antal sedan 1990 men under de senaste 10 åren har kungsfågeln ökat i antal varför den nu bedöms som LC. (www.artfakta.se). Då arten inte har en minskande trend bedöms inte arten som fridlyst.

Söder om Bergviksvägen, vid planerad ny cirkulationsplats har även långfliksmossa, vågbandad barkbock och barkvindlav påträffats, enligt den naturinventering som gjordes 2017. Dessa är signalarter och naturvårdsintressanta arter, men ingen av dem är fridlyst enligt artskyddsförordningen och inte heller rödlistad. Tillsammans indikerar dessa arter genom sin förekomst ett visst naturvärde i skogsområdet, men det har inte bedömts som nyckelbiotop eller objekt med naturvärde.

Inom planområdet och dess närmiljö har fladdermusinventeringar genomförts och en landskapsanalys gjorts i syfte att utreda pågående detaljplaners påverkan på fladdermöss. Analysen visar att förekomsten av lämpliga fladdermusmiljöer inom de naturområden som påverkas av detaljplan för cirkulationsplats vid Gräsdalen bedöms som liten. Eventuell påverkan kommer framför allt att vara i form av ökad trafikbelastning på den del av Ullebergsleden som ligger väster om befintligt handelsområde. Den kontinuerliga ekologiska funktionen och/eller gynnsam bevarandestatusen bedöms inte påverkas negativt på lokal, regional eller nationell skala för någon av de fladdermusarter som nyttjar befintliga miljöer i anslutning till detaljplaneområdet. (Sweco, 2021).

Offentlig och kommersiell service

Planen innebär möjlighet till utökning av befintlig kommersiell service (Jysk, Team Sportia mfl).

Gator och trafik

Kollektivtrafik

I och i anslutning till planområdet finns tre hållplatslägen som tillsammans trafikeras av fyra busslinjer, varav två är lokaltrafik och två är regionaltrafik.

Norr om kvarteret Riksdalen, dvs vid Biltema, mot Bergviksvägen finns ett hållplatsläge som trafikeras av Karlstadsbuss linje 1 (Skutberget - Centrum- Universitetet) och linje 4 (Bergvik - Gruvlyckan -Centrum- Stockfallet), båda med ca 20 minuterstrafik. Linje 4 har även ett hållplatsläge på Gräsdalsvägen i höjd med Axgatan.

Även Värmlandstrafiks linje 801 (Karlstad - Grums - Slottsbron - Segmon) trafikerar hållplatsen vid Biltema. Bussarna avgår ca en gång i timmen.

Värmlandstrafik trafikerar ytterligare ett hållplatsläge med linje 900 (Hammarölinje mellan Karlstad-Skoghall- Knappsad- Ikea). Hållplatsen ligger längs Ullebergsleden i höjd med infarten till Zakrisdalsvägen.

Det planerade BRT-stråket (snabbusstråket) innebär på sikt vissa förändring på hållplatslägena vilket särskilt behöver beaktas.

Planförslag

Med anledning av det föreslagna högersvängfältet i Bergviksrondellen (från Bergviksvägen till Ullebergsleden) föreslås hållplatsläget på Bergviksvägen (vid Bilterna) flyttas något västerut.

Det planerade snabbusstråket planeras trafikera Bergviksvägen med ha sin huvudsakliga hållplats inom eller i direkt anslutning till Bergviks handelsområde. Av vikt är att bussen enkelt kan ta sig fram på Bergviksvägen och vidare norrut. Planerade kapacitetsförbättringar inom planområdet bedöms vara positiva för bussens framkomlighet.

Gång- och cykeltrafik

Idag finns en gång- och cykelpassage under Ullebergsleden strax söder om Bergviksrondellen. Passagen förbinder Gräsdalen med kvarteret Riksdalern och busshållplatsen på Bergviksvägen. Vidare är det möjligt att ta sig norrut under Bergviksvägen mot Hultsberg/Hagalund och väster ut mot Bergviks handelsområde på Bergviksvägens norra sida.

Nästa passage över Ullebergsleden finns strax innan korsningen med Skoghallsvägen. Mellan gång- och cykelpassagerna är det ca 1,3 km.

Längs Ullebergsleden saknas idag gång- och cykelbana och leden bedöms inte lämplig att gå och cykla på i blandtrafik.

Strax norr om Zakrisdalsvägen, i korsningen med Ullebergsleden, finns ett gångstråk ner mot Grundviken.

Planförslag

Med anledning av ett flertal planer och program i närområdet finns stor anledning att bygga ut gång- och cykelvägnätet längs Ullebergsleden. Tillkommande bostäder, handel, arbetsplatser och andra målpunkter i närområdet innebär ett betydligt större behov av att kunna röra sig till fots och med cykel i området. Den planerade Kartbergsbron i Ullebergsledens förlängning i söder ökar ytterligare motivet till ett gent och tryggt gång- och cykelvägnät. Detta bekräftas i detaljplanen med en egenskapsbestämmelsen (**cykel**) som anger att gång- och cykelbana ska finnas längs Ullebergsleden och Bergviksvägen och även längs den planerade nya gatan in mot kvarteret Riksdalern och vidare mot den planerade nya stadsdelen Katrineberg.

Även en ny planskild passage (tunnel) planeras under Ullebergsleden strax norr om den föreslagna cirkulationsplatsen. Passagen medges inom användningen **VÄG**.

Det gångstråk mot Grundviken som ansluter till Zakrisdalsvägens korsning med Ullebergsleden kommer behöva justeras något för att anpassa stigen efter den planerade cirkulationsplatsen. Efter som cirkulationsplatsen planeras ligga på en högre nivå än gångstråket ligger på idag kan den östra delen av stigen komma att ersättas av en gång- och cykelbana intill gatan. Hur stigen ska ansluta till cirkulationsplatsen/gc-banan studeras vidare i projekteringsskedet.

Biltrafik och gatumiljö

Ullebergsleden är en kommunal genomfartsled och rekommenderad led för farligt gods. Gällande hastighetsgräns är 70 km/h. Leden har en fil i vardera riktning med vänstersvängfält vid infarten till handelsområdet inom kvarteret Riksdalern och vid infarten till Gräsdadalen. Infarten till Zakridalsvägen har inte vänstersvängfält.

Även Bergviksvägen inklusive Bergviksrondellen är en kommunal väg. Hastigheten är begränsad till 50 km/h. Till Bergviksvägen finns idag två anslutande vägar längs den aktuella sträckan. En till fastigheterna Bergvik 1:37 och 1:36 och en till kvarteret Riksdalern. Anslutningen till Bergvik 1:37 och 1:36 är anpassad för en mycket låg trafikmängd. För vänstersvängande fordon öster ifrån finns vänstersvängfält till infarten. Trafik ut på Bergviksvägen har väjningsplikt. Anslutningen till kvarteret Riksdalern är begränsad till högersväng ut på Bergviksvägen och högersväng in från Bergviksvägen.

Planförslag

Planerad stadsutveckling inom Katrineberg, Zakrisdals verksamhetsområde och Jakobsberg (inklusive utbyggnad av Södra förbindelsen) samt planerad handelsutbyggnad på Månsberget (Bergvik 1:37) innebär tillsammans en ökad belastning på det omgivande vägnätet och i synnerhet kring Hultsbergsmotet.

I samband med detaljplanläggning av handelsutbyggnaden på Månsberget har en trafikutredning gjorts (WSP, 2019). Utredningen analyserar ett scenario för år 2040 där samtliga ovannämnda projekt är genomförda. I utredningen föreslås ett antal möjliga lösningar där UA 5 av kommunen bedömts vara det mest lämpliga alternativet. Detta innebär att följande åtgärder genomförs:

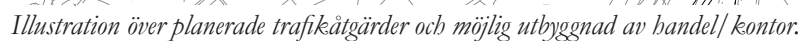
- Enklare trimningsåtgärder i Hultsbergsmotets södra cirkulation (Bergviksrondellen).
- Bergviksrondellen kompletteras med en fri höger från väster (Bergviksvägen) mot söder (Ullebergsleden).
- Ullebergsleden kompletteras med ett extra södergående körfält fram till korsningen med Gräsdalsgatan, där en cirkulationsplats planeras.
- Korsningspunkten Ullebergsleden, Gräsdalsgatan, Zakrisdalsvägen samt ny infart till Katrineberg och kvarteret Riksdalern utformas som en cirkulationsplats.
- Eventuell handelsetablering på Månsberget angörs från Bergviksvägen via en ny cirkulationsplats.

Förutsatt att dessa åtgärder genomförs kommer föreslagen stadsutveckling inte ha en negativ påverkan på omgivande trafiknät, där inräknat Bergviksrondellen och Hultsbergsmotet. Ögonblicksbilder från detta scenario visar att trafiken flyter relativt bra.

Denna detaljplan syftar till att möjliggöra samtliga av dessa åtgärder.

WSP:s utredning bygger inte på kommunens trafikmodell då den vid tillfället inte fanns att tillgå. Utredningen är gjord med hjälp av en mikromodell. Indatan till modellen baseras på Rambölls trafikmodell från 2008 tillsammans med kompletterande trafikräkning i Bergviksområdet och uppgifter om antal nya bostäder i respektive projekt. Mikromodellens indata har jämförts med nya körningarna i trafikmodellen. Utredningen för handelsetableringen visar på något högre trafikflöden än den övergripande modellen. I utredningen har maxitimme under fredag eftermiddag använts då det för platsen bedömts vara den dimensionerande trafiksituationen. Den övergripande modellen är gjord för ett genomsnittligt vardagsdygn vilket kan förklara de något lägre siffrorna i den övergripande modellen. Vi har alltså en något större ökning i WSP:s utredning än vad den övergripande modellen har. Vi har därmed en viss marginal jämfört med ett vardagsdygn.

Även på Bergviksvägen föreslås en ny cirkulationsplats. Detaljplanen möjliggör för en cirkulationsplats som utgör gemensam in- och utfart till både kvarteret Risksdalern och planerad handelsetablering inom Bergvik 1:37 och 1:34 och Bergvik 1:36 (Månsberget). Cirkulationsplatsen ersätter befintliga in-/utfarter från kvarteret Risksdalern och Månsberget. Befintlig utfart från kvarteret Risksdalen till Bergviksvägen är möjlig att behålla om cirkulationsplatsen istället anläggs längre väster ut. Det östra läget bedöms dock ur trafiksynpunkt vara den mest fördelaktiga lösningen.

Geotekniska (och hydrologiska) förhållanden

Marken inom planområdet utgörs till stor del av berg. I söder, vid planerad cirkulationsplats, överlagras berget med lera och sand med ett jorddjup på upp till ca två meter. De översiktliga geotekniska utredningar som finns för området pekar på att marken har goda grundläggningsförhållanden utan stabilitetsproblem och risk för sättningar. Grundläggning för ny byggnad kan troligen ske med platta. Inför byggnation måste kompletterande geotekniska utredningar göras.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Fastigheterna Riksdalen 1 och 3 har gemensam VA-anläggning för vatten, spillvatten och dagvatten. Gemensamhetsanläggningen har förbindelsepunkt vid Riksdalens 3's södra fastighetsgräns.

Planförslag

Ändras den södra fastighetsgränsen för Riksdalen 3 flyttas nuvarande förbindelsepunkt för VA till den nya fastighetsgränsen.

För att möjliggöra den utökning av handelsbyggnaden, som planen medger, behöver befintlig vatten- och spillvattenledning inom kvartersmarken flyttas.

I samband med utbyggnad av cirkulationsplatsen på Ullebergsleden och infartsväg till Katrineberg anläggs VA-ledningar för att möjliggöra anslutning av exploateringsområdet Katrineberg och handelsområdet inom Bergvik 1:37 med flera fastigheter. Ledningarna kan då dras i en ny sträckning, så att utbyggnad av handel inom Riksdalern 3 möjliggörs. Ledningar föreslås förläggas inom naturmarksområdet (**NATUR**) så att självfall kan åstadkommas till en anslutningspunkt vid Ullebergsleden. Vattenledningens läge bör anpassas till naturvärden i området, så att exempelvis äldre lövträd i möjligaste mån kan finnas kvar.

Nya ledningar till handelsområdet inom Bergvik 1:37 kan vara aktuella att förlägga i gata inom kvartersmarken vilket möjliggörs i detaljplanen genom en administrativ bestämmelse (**u**) som anger att området ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar. Detta gäller inom området för befintlig gata (GA:1) och dess förlängning söder ut fram till planerad ny gata i söder. Även alternativa dragningar, utanför planområdet utreds.

Dagvatten

Längs Ullebergsleden och Bergviksvägen omhändertas dagvatten i diken längs sidan av vägen. Befintlig kvartersmark är i huvudsak hårdgjord och dagvatten avrinner i ledningar bort från fastigheten.

Allt dagvatten från planområdet avrinner mot Grundviksbäcken som ligger strax söder om planområdet. Grundviksbäcken har sitt utlopp i Grundviken. Grundviken ingår i Kattfjorden, som är en del av Vänern. Kattfjorden utgör vattenskyddsområde för dricksvattenförsörjning. Se även under rubriken "*Avvägningar enligt Miljöbalken - 5 kap. MB – Miljö kvalitetsnormer.*" och "*Störningar, hälsa och säkerhet - Markföroreningar*"

Planförslag

Detaljplanen innebär att en mindre del naturmark kan komma att hårdgöras till exempel till vägutbyggnad. Detta innebär att dagvattenavrinningen sker något snabbare än idag. Målsättningen är att dagvattenflödet från planområdet inte ska öka. Fördrojning måste därför tillskapas både inom kvartersmark och inom allmänplatsmark.

Erforderlig effektiv magasinsvolym som måste tillskapas inom kvartersmark uppgår till 75 m³ per hektar hårdgjord yta. Volymen är framräknad med utgångspunkt från 50% fördröjning vid ett 30 års regn, 10 min och klimatfaktor 1,25. Som hårdgjord yta räknas takytor och hårdgjorda markytor; asfalt, betongplattor etc. Detta regleras på plankartan med en generell bestämmelse för kvartersmark. Ett lämpligt sätt att ordna fördröjning i detta fallet är att anlägga ett svackdike i kvartersmarkens södra del. Resterande 50 % avrinner via naturmarken mot Grundviksbäcken där fördröjning kan åstadkommas inom kommunal mark innan Grundviksbäcken.

Kommun tillämpar principen att dagvatten från större parkeringsytor ska renas innan avledning från fastigheten. Även detta regleras med en generell planbestämmelse för kvartersmark.

Dagvatten från vägar inom planområdet föreslås på likande sätt som idag avledas till vägdiken som kantas av gräsytor för att erhålla en avskiljning av fasta partiklar.

El och uppvärmning

Riksdalen 1 och 3 är anslutna till fjärrvärmenätet.

Störningar, hälsa och säkerhet

Översvämning

Marknivån inom planområdet ligger idag på cirka +64 meter över havet (RH 2000) i norr och ner till cirka +51 meter över havet i söder. Markhöjderna ligger över beräknad högstanivå för Vänern och över nivån vid högsta beräknat flöde i Klarälven.

Vid kraftigt regn (100-årsregn) samlas idag regnvatten i vägdikena inom planområdet. Nya gator och diken ska höjdsättas och utformas så att regnvatten avrinner kontrollerat och kan fördröjas i diken upp till ett 100-årsregn. Den planerade gång- och cykeltunneln kommer dock att översvämmas vid ett 100-årsregn. Detta bedöms dock vara acceptabelt vid en sådan Extremsituation.

Brand

I Boverkets Byggregler (BBR) finns olika krav på hur olika typer av byggnader ska uppföras och utformas för att klara reglerna inom brandskydd. För den bygggrätt planen medger finns goda möjligheter att uppfylla brandkraven.

Olyckor med farligt gods

Ullebergsleden och Bergviksrondellen är rekommenderade vägar för transporter med farligt gods till hamnen och till Skoghall.

Detaljplanen medger en utökning av befintlig handel. Byggrätten ligger mer än 30 meter från farligt godsleden vilket överensstämmer med rekommendationerna i kommunen översiktsplan gällande för ny bebyggelse utmed transportleder för farligt gods.

Markföroreningar

Inom kvartersmark finns inga kända markföroreningar och heller inga misstankar om markföroreningar.

I planområdets södra del, i anslutning till planerad cirkulationsplats, rinner Grundviksbäcken där föroreningar (metaller och olja) påträffats i sedimenten. För att föroreningarna inte ska transporteras vidare till Vänern och Kattfjorden som är dricksvattentäkt är det av stor vikt att dagvattenflödet inte ökar till bäcken.

Detaljplanen ställer krav på att fördröjningsmagasin ska anläggas motsvarande 75 m³ per hektar hårdgjord yta inom kvartersmark och att dagvatten från större markparkeringsytor ska renas (**allmän bestämmelse inom kvartersmark**).

Dagvatten som avrinner från Ullebergsleden fördröjs i diken vid sidan av vägen. Dikena kantas av gräsytor där fasta partiklar fastnar vilket innebär en rening av dagvattnet innan det transporteras vidare i systemet.

Störande verksamheter

Söder om planområdet ligger industrifastigheten Zakrisdal 1:22. Inom fastigheten bedrivs verksamhet i enlighet med befintligt tillstånd gällande produktion (tillverkande industri), tillståndsgiven mängd av stål, aluminium, mässing, koppar, plast och komposit, titan och nysilver, samt utsläpp av renat processvatten.

Verksamheten är av sådant slag att ett skyddsavstånd på ca 200 meter till känslig bebyggelse har bedömts lämpligt i tillståndsprövningen. I detta fallet främst med anledning av buller.

Detaljplanen medger en utökning av befintlig handelsbyggnad. Del av denna utökade byggnad ligger närmre än 200 meter från fastighetsgräns till Zakrisdal 1:22. Detta har bedömts acceptabelt då avståndet inte i någon byggnadsdel underskrider 170 meter och då fastigheterna är skilda från varandra både genom topografi och vegetation. Kontor och handelsverksamheter är heller inte känsliga för störningar på samma sätt som t.ex bostäder.

GENOMFÖRANDE

Detta avsnitt syftar till att beskriva vilka organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. Även vilka konsekvenser dessa åtgärder får för fastighetsägarna och andra berörda beskrivs.

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning för genomförande

Stadsbyggnadsförvaltningen	Detaljplanearbete, bygglov och bygganmälan, grundkarta, nybyggnadskarta
Lantmäterimyndigheten	Fastighetsbildning.
Teknik- och fastighetsförvaltningen	Upprätta anslutningspunkter för vatten, spillvatten och dagvatten. Anläggande av allmän gata, väg och gång- och cykelbanor. Upprättande och tecknande av avtal.
Miljöförvaltningen	Tillsyn och kontroll enligt miljöbalken beträffande markförorening och sanering.
Exploatör	Exploatering inom kvartersmark

Avtal

Medfinansierings- och samverkansavtal avseende trafiklösningen runt E18 och Bergviksrandellen är tecknat mellan Trafikverket och kommunen.

Exploateringsavtal avseende kostnadsfördelning för delar av åtgärderna inom planområdet är tecknat mellan kommunen och exploatör inom Bergvik 1:37 samt mellan kommunen och exploatör inom Zakrisdal 1:4.

Exploateringsavtal avseende kostnadsfördelning för cirkulationsplatsen vid Gräsdalen ska tecknas med fastighetägaren till Zakrisdal 1:23 innan detaljplan för Zakrisdals verksamhetsområde antas.

Överenskommelse om fastighetsreglering är tecknat mellan kommunen och ägare till fastigheterna Zakrisdal 1:14 och 1:23 avseende de åtgärder som krävs för cirkulationen vid Gräsdalen.

Genomförandetid

Genomförandetiden är tio (10) år från det datum planen vinner laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt att exploatera i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägare har rätt till ersättning (för exempelvis förlorad byggrätt).

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark (GATA, VÄG, NATUR).

Fastighetsrättsliga åtgärder

Fastighetsbildning

Detaljplanen medför behov av fastighetsreglering. Del av Zakrisdal 1:1 regleras till Riksdalern 3 i syfte att underlätta anpassning av verksamheten till föreslagen ny trafiklösning.

Del av Zakrisdal 1:14 (ca 30 m²) och Zakrisdal 1:23 (ca 450 m²) regleras till Gräsdalen 1:1 för ändamålet väg.

Del av Bergvik 1:36 och Riksdalern 1 regleras till Gustavsberg 2:1 för ändamålet väg.

Ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar och servitut

Officialservitut för rätt att använda området för utfart, akt 1780K-2005/33.3, upphävs då vägen övergår till att bli allmän gata i och med planens genomförande.

Ledningsrätt för fjärrvärmeledning, akt 1780K-2007/159.1, bedöms ej påverkas av planen genomförande.

Officialservitut för rätt att anlägga, bibehålla och underhålla vatten- och avloppsledning, akt 1780K-2005/33.2, bedöms ej påverkas av planen genomförande.

Gemensamhetsanläggningen Riksdalern GA:1, för förbindelseväg och gemensam infart för lotterna Riksdalern 1 och 3, ska regleras så att denna anpassas efter ny trafiklösning.

Inom området för Riksdalern GA:1 ska ledningsrätt bildas för allmänna vatten- och spillvattenledningar.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Kostnader för exploateringen och nödvändiga utredningar bekostas enligt avtal (/av exploatör). Exploatören ansvarar för och bekostar utförandet av de åtgärder som redovisas under rubriken tekniska frågor.

Avgifter

Planavgift betalas i samband med bygglov. Bygglovsavgift tas ut i samband med bygglovet. Kommunala avgifter, så som anslutningsavgift för vatten och avlopp, tas ut enligt vid tidpunkten gällande taxa.

Tekniska åtgärder

Uppvärmning

Fastigheten Riksdalern 3 är ansluten till fjärrvärmenätet.

Fjärrvärmeledningar finns under Ullebergsleden, Gräsdalsgatan och Zakrisdalsvägen. Vid genomförandet av föreslagen ny trafiklösning bör det eftersträvas att undvika påverkan på fjärrvärmeledningarna. Eventuell flytt av ledning bekostar exploatören.

VSD- ledningar

Ändras den södra fastighetsgränsen för Riksdalen 3 flyttas nuvarande förbindelsepunkt för VA till den nya fastighetsgränsen.

I samband med utbyggnad av cirkulation på Ullebergsleden och infartsväg till Katrineberg anläggs VA-ledningar för att möjliggöra anslutning av exploateringsområdet Katrineberg och handelsområ-

det inom Bergvik 1:37 med flera fastigheter. Ledningar föreslås förläggas inom naturmarksområdet (**NATUR**) så att självfall kan åstadkommas till en anslutningspunkt vid Ullebergsleden. Vattenledningens läge bör anpassas till naturvärden i området, så att exempelvis äldre lövträd i möjligaste mån kan finnas kvar.

Ny allmän vatten- och spillvattenledning kan eventuellt även vara aktuell förlägga inom kvarter-smarken vilket möjliggörs i detaljplanen genom en administrativ bestämmelse (**u**) som anger att området ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar. Detta gäller inom området för befintlig väg (GA:1) och dess förlängning söder ut fram till planerad ny gata i söder.

Eventuell ny allmän VA-ledning ska inom kvartersmarken ges en ledningsrätt fram till Bergviksvägen i norr.

Kostnader för flytt av ledning och anläggande av nya ledningar regleras i ett exploateringsavtal.

Dagvatten

Exploatören ansvarar för och bekostar fördröjningen och eventuell rening av dagvatten inom kvartersmark

Parkering

Parkering för tillkommande handel/kontor löses inom den egna fastigheten.

Markföroreningar

Exploatören ansvarar för sanering av eventuella markföroreningar inom deras fastighetsgräns. Detta enligt tillsynsmyndighetens, miljöförvaltningens krav.

Om markföroreningar påträffas, till exempel vid schaktning, ska tillsynsmyndigheten (miljöförvaltningen) informeras enligt 10 kap 9 § Miljöbalken. Exploatören ska då utföra/komplettera markföroreningsundersökning och sanering om det behövs.

Schaktmassor under byggtid

Naturmarken inom planområdet får inte användas för upplag av schaktmassor eller annat material, vare sig permanent eller tillfälligt.

Naturvärden

Teknik- och fastighetsförvaltningen ansvarar för att flytta asplågan med den gyttrade taggsvampen, förutsatt att den är i flyttbart skick.

Återställande av gångstråk

Det gångstråk mot Grundviken som i dag ansluter till korsningen Zakrisdalsvägen/Ullebergsvägen får en ny entré som anpassas till den nya cirkulationsplatsen. Teknik- och fastighetsförvaltningen ansvarar för anläggandet av denna nya entré.

KONSEKVENSER AV FÖRSLAGET

Miljökonsekvenser

Planen bedöms indirekt kunna ha en viss påverkan gällande luftkvalitet och trafikbuller då en kapacitetsökning på den aktuella vägen troligtvis genererar högre trafikflöden. Trafiken bedöms inte innebära olägenheter för människors hälsa då bostäder och annan känslig markanvändning där människor vistas utomhus stadigvarande är lokaliserade på ett tillräckligt stort avstånd från leden. Bilarnas drivmedel är också betydande för påverkandegraden.

Detaljplanen innebär en marginell utökning av hårdgjorda ytor. Dagvattenflödet bedöms förbli detsamma efter planens genomförande. Trafikökningen kan komma att innebära en ökad mängd föroreningar i dagvattnet. Primär recipient för planområdet är Kattfjorden i Väneren. Kattfjorden är skyddad som ett vattenskyddsområde för dricksvattenförsörjning. I anslutning till körbanan har generösa ytor avsatts för vägområde i detaljplanen för att kunna åstadkomma diken och översilningsytor för att fördröja och rena dagvattnet innan det når recipienten. Detaljplanen bedöms därmed inte medföra en negativ påverkan på recipienten.

Planens genomförande innebär positiva konsekvenser gällande trafiksäkerhet och framkomlighet, både inom planområdet och i det omgivande trafiknätet (Bergviksvägen och E18).

Genomförandet av föreslagen cirkulationsplats på Bergviksvägen kan ha en viss påverkan på naturvärden och då främst på arterna kungsfågel, långfliksmossa, vågbandad barkbock och barkvindlav samt den miljö av äldre barrskog som arterna lever i. Då det ingrepp i naturen som cirkulationsplatsen innebär är begränsat i sin omfattning och då arterna är relativt vanliga och inte fridlysta bedöms konsekvensen av förslaget som acceptabel. Se även under rubriken Förutsättningar och förslag - Natur.

I det område som planläggs som natur förslås en vattenledning grävas ner. Detta kräver ett ca fem meter brett stråk där vegetationen tas bort och ledningen grävs ner. Detta innebär en mindre påverkan på områdets naturvärden. Området är lövträdsdominerat på fd kulturmark (åker) med stort inslag av asp och björk i ålder mellan 30-60 år och med ett delvis stort inslag av rönn, sälk och al. Död ved förekommer i måttlig omfattning. Här har även myskbock (LC) hittats. (Skogsstyrelsen 2012). Påverkan bedöms acceptabelt då inga högre naturvärden påverkas och då påverkan också bedöms som kortsiktig. Vattenledningens läge bör dock anpassas till naturvärden i området, så att exempelvis äldre lövträd i möjligaste mån kan finnas kvar.

Strax norr om det planlagda naturområdet planläggs ett ca 17 meter brett stråk för handel/kontor. I denna delen utgörs marken av barrblandskog, dominerad av gran. Området har bedömts som objekt med naturvärden och försvinner helt vid planens genomförande. Signalarten gammalgranslav har hittats samt garnlav (rödlistad som NT) och gytttrad taggsvamp (LC). Gammelgranslav är en relativt vanlig art, medan garnlav har minskat i södra Sverige och är ovanlig i vänerområdet. Gyttrad taggsvamp är bedömd som livskraftig i landet, men den är ovanlig i vårt område och bedöms av Skogsstyrelsen som regionalt hotad. Den gyttrade taggsvampen är hittad på en asplåga som skulle kunna flyttas till området strax söder som blir kvar som natur. Med hänsyn till ingreppets arealmässigt begränsade omfattning och att en av de naturvårdsintressanta arter som hittats i området kan flyttas bedöms konsekvensen som acceptabel.

Planens påverkan på spridningsvägar bedöms som liten, eftersom ett naturstråk i öst-västlig riktning i planområdets södra del planläggs som natur. Planen har en viss positiv påverkan på spridnings-sambandets långsiktiga säkersällande.

Inom planområdet och dess närmiljö har fladdermusinventeringar genomförts och en landskapsanalys gjorts i syfte att utreda pågående detaljplaners påverkan på fladdermöss. Detaljplanen bedöms inte kunna ha en negativ påverkan på den kontinuerliga ekologiska funktionen och/eller gynnsam bevarandestatusen på lokal, regional eller nationell skala för någon av de fladdermusarter som nyttjar befintliga miljöer i anslutning till detaljplaneområdet. (Sweco, 2021).

Planen innebär utökad byggrätt för handel/kontor inom 200 meter från tillståndspliktig industriverksamhet. Detta har bedömts acceptabelt då avståndet inte i någon byggnadsdel underskrider 170 meter och då fastigheterna är skilda från varandra både genom topografi och vegetation. Handelsverksamheter är heller inte känsliga för störningar på samma sätt som t.ex bostäder.

Sociala konsekvenser

Detaljplanens genomförande innebär förbättrade möjligheter att som gående eller cyklist röra sig på ett säkert sätt i området genom att gång- och cykelbanor anläggs längs Ullebergsleden samt längs en ny infartsgata söder om kvarteret Riksdalern. Ullebergsledens barriäreffekt minskas genom att en ny gång- och cykelportal anläggs i höjd med Gräsdalsgatan. Åtgärderna innebär förbättrade möjligheter att välja andra färdmedel än bil vilket är positivt ur ett hållbarhetsperspektiv. Åtgärderna tillgängliggör och ökar säkerheten och tryggheten i området för personer som inte har tillgång till bil vilket är positivt t.ex ur ett jämställdhetsperspektiv och ett barnperspektiv.

Behovet av åtgärderna finns redan idag men kommer att bli allt mer nödvändiga när fler bostäder byggs i området. Att Karlstadsborna kan röra sig till fots mellan olika stadsdelar och servicefunktioner är grundläggande förutsättningar för att åstadkomma en både socialt, ekonomisk och miljömässigt hållbar stad.

Den hästverksamhet som finns inom Gräsdalen riskerar att bli allt mer avgränsad av barriärer om trafiken på Ullebergsleden ökar utan att en ridpassage anläggs. En möjlig lösning kan vara att se till att den planerade gång- och cykeltunneln utformas med en generös takhöjd. En bro längre söderut kan vara en alternativ lösning.

Det gångstråk mot Grundviken som i dag ansluter till korsningen Zakrisdalsvägen/Ullebergsvägen föreslås finnas kvar och anpassas till den nya cirkulationsplatsen. Förutsatt att detta görs förbättras troligen tillgängligheten till gångstråket då gång- och cykelbanor anläggs längs Ullebergsleden och på sikt även längs Zakrisdalsvägen.

Ekonomiska konsekvenser

Planens genomförande innebär kostnader för kommunen. Trafikåtgärderna är dock en förutsättning för att kunna genomföra flera av kommunens prioriterade stadsutvecklingsprojekt vilket på sikt innebär intäkter. En del av kostanderna täcks dock av exploateringsbidrag.

Redan med befintliga förhållanden är åtgärder för kapacitetshöjning och förbättrad säkerhet önskvärt.

Industriverksamheten inom fastigheten Zakrisdal 1:22 kan fortsätta bedrivas enligt gällande tillstånd. Denna detaljplan i kombination med den planering som pågår inom Östra Zakrisdal och Katrineberg kan komma att innebära begränsning för fastigheten att utvecklas inom detta området.

KARLSTADS KOMMUN

Stadsbyggnadsförvaltningen, Karlstads kommun, 651 84 Karlstad,
054-540 00 00, stadsbyggnadsforvaltningen@karlstad.se